

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum conuersos possit vxorem infidelem dimittere cohabitare sine
contumelia creatoris? 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

contra legem naturæ, unde infideli non licet vxorem
repudiare: & ideo si conuertatur postquam vna repu-
diata alteram duxerit, idem iudicium est de hoc &
de illo, qui plures vxores habebat: quia tenetur pri-
mam, quam repudiatur, accipere, si conuerti vo-
luerit, & aliam abijcere.

ARTIC. IV.

*Utrum fidelis conuersus possit uxorem infidelem di-
mittere, nolentem cohabitare sine con-
tumelia creatoris?*

245
c. idolola
viii, 28.
q. 1.

Ad quartum sic proceditur. Videtur, quod fi-
delis conuersus non possit vxorem infidelem
dimittere, nolentem cohabitare sine contumelia crea-
toris. Maius enim est vinculum viri ad mulierem,
quam serui ad dominum. Sed seruus conuersus non
soluitur à seruitutis vinculo, vt patet 1. Cor. 7.
& 1. Timot. 6. Ergo & vir fidelis non potest vxorem
infidelem dimittere.

¶ 2 Præterea, Nullus potest alteri præiudicium fa-
cere sine consensu ipsius. Sed vxor infidelis habebat
in corpore viri infidelis. Si ergo per hoc quod
vir ad fidem conuertitur, mulier præiudicium pati
posset, vt libere dimitteretur, non posset vir con-
uertere ad fidem sine consensu vxoris: sicut nec po-
test ordinari, aut vouere continentiam, sine consen-
su eius.

¶ 3 Præterea, Si aliquis contrahat cum ancilla,
liberè, siue sit seruus, siue liber, non potest propter
diuersam conditionem, ipsam dimittere. Cum ergo
vir quando contrahit cum infideli, sciuerit eam esse
infidelem, videtur à simili, quod non possit eam di-
mittere propter infidelitatem.

¶ 4 Præterea, Pater tenetur ex debito procurare
salutem prolis. Sed si discederet ab infideli vxore,
filij communes matri remanerent, quia partus sequi-
tur ventrem; & sic essent in periculo salutis. Ergo
pater potest licite vxorem infidelem dimittere.

¶ 5 Præterea, Adulter non potest adulteram di-
mittere.

Ll 3 mittere

*vide de-
cret. 32.
q. 6.
* ar pra-
ced. corp.*

mittere, etiam postquam de adulterio penitentiam egit. Ergo si sic * idem iudicium de adultero & infideli, nec infidelis infidelem potest relinquere, etiam postquam ad fidem est conuersus.

SED contra est, quod Apostolus dicit prima Corinth. septimo.

¶ Præterea, Adulterium spirituale est grauius, quam carnale. Sed propter carnale adulterium vitæ potest dimittere uxorem, quantum ad cohabitationem. Ergo multo fortius propter infidelitatem, quæ est adulterium spirituale.

RESPONDEO dicendum, quod homini secundum aliam & aliam vitam diuersa competunt & expediunt & ideo qui moritur priori vitæ, non tenetur ad illa ad quæ in priori vita tenebatur: & inde est quod ille qui in vita seculari existens, aliqua vouit, non tenetur illa quando mundo moritur, vitam religiosam assumens, perficere. Ille autem qui ad baptismum accedit, regeneratur in Christo, & priori vitæ moritur, cum generatio vnus sit corruptio alterius: & ideo liberatur ab obligatione qua uxori tenebatur reddere debitum; & ei cohabitare non tenetur, quando conuerti non vult: quamuis in aliquo casu liber id posset facere, vt dictum est †. Sicut & religiosus potest * libere perficere vota quæ in seculo fecerit, non sint contra religionem suam, quamuis ad ea teneatur.

† ar pra-
ced. corp.
* Al. li-
cite.

Ad primum ergo dicendum, quod seruire non est aliquid incompetens perfectioni Christianæ religionis, quæ maxime humilitatem proficitur: sed obligatio mulieris siue matrimonij, aliquid derogat perfectioni vitæ Christianæ, cuius summum statum continententes possident: & ideo non est simile de viroque. Et præterea vnus coniugum non obligatur alteri quasi possessio eius, sicut domino seruus; sed per modum societatis cuiusdam; quæ non congrue est infidelis ad fidem, vt patet 2. Cor. 6. Et ideo non est simile de seruo & coniuge.

Ad

Ad secundum dicendum, quod vxor non habebat
 as in corpore viri, nisi quamdiu in vita illa manebat,
 qua contraxerat: quia etiã mortuo viro vxor soluta
 est à lege viri, vt patet 1. ad Cor. 7. Et ideò si post-
 quam vir mutat vitam, moriens priori vitã, ab ea di-
 cedat, nullum fit ei præiudicium. Transiens autem
 ad religionem, moritur tantum spiritali morte, non
 autem corporali*. Et ideò si matrimonium sit con-
 summatum, non potest vir sine consensu vxoris ad
 religionem transire: potest autem ante carnalem co-
 pulam, quando est tantum copula spiritalis. Sed ille
 qui ab baptismum accedit, corporaliter etiam con-
 sumitur Christo in morte: & ideò soluitur à debito
 reddendo, etiam post matrimonium consummatum.
 Et dicendum, quod ex culpa sua vxor præiudicium
 contrahit, quæ conuerti contemnit.

Ad tertium dicendum, quod disparitas cultus fa-
 cit personam simpliciter illegitimam, non autem
 conditio seruitutis, sed solum quando ignorata est. Et
 non est similis ratio de infideli & ancilla.

Ad quartum dicendum, quod proles aut peruenit
 ad perfectam ætatem, & tunc poterit libere sequi
 matrem fidelem, vel matrem infidelem: vel est in mi-
 nori ætate constituta, & tunc debet dari fideli, non
 obstante quod indiget matris obsequio ad educatio-
 nem.

Ad quintum dicendum, quod adulter per pœniten-
 tiam non transit ad aliam vitam, sicut infidelis, per
 baptismum: & ideò non est similis ratio.

ARTIC. V.

*Utrum fidelis discedens ab vxore infideli, possit
 aliam ducere?*

248

Ad quintum sic proceditur. Videtur, quod fide-
 lis, discedens ab vxore infideli, non possit aliam
 ducere in vxorem. Quia insolubilitas est de ratione
 matrimonij: cum repudium vxoris sit contra legem
 naturæ. Sed inter infideles erat verum matrimo-
 nium. Ergo nullo modo potest illud matrimo-
 nium

*c. si quis
 gentilis.
 28. q. 1.*

Ll 4 . nium

** sup 9.
 43. ar. 3.
 corp. &
 ad 1.*